

Prah na pogodbi

Delo, 6. junija

V članku z zgornjim naslovom v Sobotni prilogi novinarka Saša Vidmajer ponavlja vsebino lastnih člankov, objavljenih v Delu 20. maja, na katere sem se tematsko odzval 30. maja z mnenjem pod naslovom »Pozabljena zapuščina«. Avtorica ponovno kliče na pomoč ugledna znana imena,

s katerimi želi podkrepiti oceno, da se Slovenija strahopetno odreka učinkovitemu diplomatskemu orožju, ki naj bi ga predstavljala notifikacija nasledstva pristopa Jugoslavije k Avstrijski državni pogodbi. Tudi ponovljena zagotovila o tem, kako pomembno diplomatsko orožje je taka notifikacija, ki bi jo soseda nemara celo vzela na znanje, me niso prepričala o tem, da bi tak korak utegnil biti koristen ali učinkovit pri reševanju odprtih vprašanj, skupaj z manjšinsko problematiko. Slednje in še posebej nasprotovanje uporabi zunanjepolitičnih tem za notranjepolitične obračune je bil moj namen in ne zagovarjanje neodločnosti sedanje oblasti.

Preden še tretjič ponovi svojo agitacijo za peticijo 122 posameznikov in pozove pristojne k pogumu, bi novinarki rad priporočil, da še enkrat dobro prebere celotno pogodbo, razmisli o celotnem kontekstu njenega nastanka in konkretnih rezultatih njenega dosedanjega uresničevanja. Morda utegne postati jasno, da zgolj korajža ne bo dovolj.

Tudi protest dr. Kristana v pisnih bralcev 9. junija zoper moje pisanje me, bolj kot v dvom o mojih stališčih, prepričuje v njihovo upravičenost. Nobeno od zastavljenih vprašanj ne bi bilo samodejno rešljivo zgolj z notifikacijo nasledstva pristopa Jugoslavije k ADP. Tako bi bilo tudi v primeru, če bi ta vprašanja dejansko obstajala v smislu, kot jih navaja dr. Kristan. Tudi neprimernih izjav parlamentarcev se na ta način ne bi bilo mogoče v celoti znebiti.

Za učvrstitev našega mednarodnega položaja in višjo stopnjo uresničenja ADP smo vsekakor storili več z vstopom v OZN, OVSE, Svet Evrope, v EU, Evro skupino in schengenski mejni režim. Nenazadnje smo skupaj z Avstrijo že nekaj let sopodporniki resolucij o varstvu narodnih manjšin v multilateralnih forumih.

Neposredno sodelovanje z Avstrijo v dvostranskih odnosih in v okviru integracij, ki jim oboji pripadamo, me utrjujejo v prepričanju, da bo za notifikacijo nasledstva podpisa Jugoslavije na ADP – tudi če tega nismo storili takoj ob našem mednarodnem priznanju – še vedno čas, če se bo za kaj takega pojavila resnična potreba. Deistvo namreč ie, da ie uresničevanje ADP trajna obveznost Avstrije, z ali brez našega podedovanega podpisa.

Počaščen sem z opisom vloge, ki naj bi jo imel kot prvi generalni sekretar MZZ, čeprav je nekoliko pretiran glede pristojnosti te funkcije. Prepričan sem, da bo dr. Kristan med podpisniki peticije zlahka našel bolj primerna imena za odgovor na vprašanje, zakaj notifikacija nasledstva ni bila opravljena na začetku naše samostojnosti in niti pozneje.

Matjaž Kovačič,
upokojeni diplomat